

**Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden**

## 2618

Vragen van de leden **Omtzigt** (Omtzigt), **Van der Woude** (VVD) en **Peters** (CDA) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het recht op studiebeurzen voor EU-studenten in Nederland na herinvoering van de basisbeurs* (ingezonden 26 april 2023).

Mededeling van Minister **Dijkgraaf** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 16 mei 2023).

**Vraag 1**

Heeft u kennisgenomen van het artikel «Wet herinvoering basisbeurs hoger onderwijs: 17 grenseffectrapportage EU-studenten»?<sup>1</sup>

**Vraag 2**

Kunt u de informatie uit het artikel meenemen in de uitgebreide juridische analyse, die u heeft toegezegd rond regelgeving voor buitenlandse studenten die recht hebben op Nederlandse studiefinanciering?<sup>2</sup> Kunt u met de juridische analyse specifiek ingaan op de verschillende voorbeelden die worden gegeven in het artikel?

**Vraag 3**

Kunt u aangeven waarop een 19-jarige Duitse student, wiens alleenstaande (en enige) ouder een relatief laag inkomen heeft (€ 28.000,- per jaar), recht heeft wanneer zij/hij in Nederland studeert als eerste studie aan een universiteit? Dus hoeveel kinderbijslag krijgt de ouder, hoeveel Duitse studiefinanciering (Bafög) (gift en lening) ontvangt de student alsmede hoeveel Nederlandse studiefinanciering (basisbeurs, aanvullende beurs, lening) en wat is de omvang van het studentenreisproduct?

**Vraag 4**

Kunt u de vorige vraag beantwoorden als de student in Nederland gaat werken, daar 56 uur per maand werkt en daarmee € 600,- per maand verdient? Kunt u bij de beantwoording van deze vraag ingaan op de cumulatie van ondersteuningsmaatregelen die hierdoor kan plaatsvinden?

<sup>1</sup> Vakblad Grensoverschrijdend werken, nr. 53 (maart 2023), «Wet herinvoering basisbeurs hoger onderwijs: 17 grenseffectrapportage EU-studenten».

<sup>2</sup> Handelingen II, vergaderjaar 2022–2023, nr. 53, item 8.

Vraag 5

Kunt u dezelfde twee vragen beantwoorden voor een Vlaamse student die in Nederland komt studeren?

Vraag 6

Kan in beide gevallen de Nederlandse studiefinanciering gecumuleerd worden met de Duitse respectievelijk Vlaamse kinderbijslag tot 24 jaar? Hoe is geregeld dat in beide gevallen de Duitse studiefinanciering (BaföG) respectievelijk Vlaamse studietoelage niet gecumuleerd kan worden met de Nederlandse studiefinanciering?

Vraag 7

Bent u bekend met het feit dat Vlaanderen een wachttijd hanteert (11 maanden werk in de afgelopen 24 maanden) voor (werkende) EER-studenten alvorens zij aanspraak krijgen op de Vlaamse studietoelagen<sup>3</sup>, terwijl in Nederland direct aanspraak op studiefinanciering bestaat? Acht u het mogelijk en wenselijk om ook in Nederland een wachttijd te hanteren voordat iemand in aanmerking komt voor studiefinanciering?

Vraag 8

Kunt u aangeven waarop een Duitse student recht heeft die in Duitsland woont en studeert en waarvan een van beide ouders als grensarbeider in Nederland werkt en de andere in Duitsland werkt? Op welke studiefinanciering uit Nederland, uit Duitsland en welke gezinstoelagen (zoals Duitse kinderbijslag) heeft de student en het gezin recht? Heeft de student ook recht op het Nederlandse studentenreisproduct of een compensatiebedrag daarvoor?

Vraag 9

Kunt u aangeven waarop studenten uit andere EER-landen recht hebben in soortgelijke bovenstaande situaties?

Vraag 10

Kunt u aangeven welk recht er bestaat op Nederlandse studiefinanciering (inclusief compensatie voor het studentenreisproduct) wanneer een ouder in Nederland werkt, terwijl de andere ouder met de kinderen in een ander EER-land woont en het kind in dat EER-land gaat studeren?

Vraag 11

Heeft u al uitvoering gegeven aan de wens van de Kamer om ervoor te zorgen dat buitenlandse studenten niet dubbel studiefinanciering kunnen ontvangen, zoals wordt verzocht in de aangenomen motie van de leden El Yassini en Peters?<sup>4</sup> Zo ja, op welke wijze en zo nee, wanneer gaat u dat doen?

Vraag 12

Staat al een vraag op het aanvraagformulier, waarop de student verplicht is aan te geven of hij studiefinanciering uit het buitenland ontvangt, zoals wordt verzocht in de aangenomen motie van de leden El Yassini en Peters?<sup>5</sup>

Vraag 13

Heeft u al verrekeningsstelsels opgesteld voor een studiefinanciering uit het buitenland? Zo nee, wanneer gaat u dat doen? Welke overeenkomsten heeft u met andere landen gesloten om ervoor te zorgen dat studieschuld teruggevorderd kan worden wanneer studenten weer uit Nederland vertrekken?

Vraag 14

Wat is de voortgang van de toezegging om binnen Europa betere afspraken te maken en in gesprek te gaan voor betere informatie rond cumulatie van studiefinanciering?<sup>6</sup> Heeft u al initiatief ondernomen om met andere landen

<sup>3</sup> Art. 9, lid 2 van het Decreet betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap.

<sup>4</sup> Kamerstuk 36 229, nr. 30.

<sup>5</sup> Kamerstuk 36 229, nr. 30.

<sup>6</sup> Handelingen II, vergaderjaar 2022–2023, nr. 53, item 8.

gegevens uit te wisselen over wie studiefinanciering ontvangt? Zo nee, wanneer gaat u dat doen?

Vraag 15

Klopt het dat EU-studenten ook tegen de relatief gunstige voorwaarden van DUO kunnen lenen? Welke overeenkomsten heeft u met andere landen gesloten om ervoor te zorgen dat studieschuld teruggevorderd kan worden wanneer studenten weer uit Nederland vertrekken?

Vraag 16

Wat is de stand van zaken van de uitvoering van de motie van de leden Peters en El Yassini, waarin wordt verzocht te onderzoeken of, en zo ja hoe, het mogelijk is om bij de aanvraag van de aanvullende beurs rekening te houden met of ouders in het land waar ze een inkomen verdienen tot de middeninkomens behoren?<sup>7</sup>

Vraag 17

Op welke wijze stelt DUO de draagkracht (het inkomen van de ouders) vast wanneer een student in een andere EEA-land woont? Kan DUO die gegevens controleren?

Vraag 18

Klopt het dat buitenlandse (werk)studenten ook in aanmerking komen voor huurtoeslag (wanneer zij een zelfstandige woonruimte huren) en zorgtoeslag en AOW-rechten opbouwen?

Vraag 19

Klopt het dat er ongeveer 120.000 buitenlandse studenten in Nederland studeren en dat ongeveer 40% van de instroom in het universitair onderwijs uit het buitenland komt?

Vraag 20

Welke andere landen binnen de EU hebben een vorm van studiefinanciering? Hoe voorkomen zij cumulatie van studiefinanciering en hoe gaan zij met middeninkomens (uit andere landen) om?

Vraag 21

Er is géén sprake van EU-coördinatie van sociale voordelen (waaronder studiefinanciering), die toegekend worden aan werkende studenten op grond van artikel 7 van de EU-verordening 492/2011. Dit leidt tot ongewenste rechtsconflicten en cumulatie. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld de uit de algemene middelen gefinancierde kinderbijslag, kindgebondenbudget en kinderopvangtoeslagen, die succesvol gecoördineerd worden door EU-verordening 883/2004. Wanneer de Nederlandse basisbeurs en aanvullende beurs als een gezinsuitkering gedefinieerd worden, zouden buitenlandse EER-studenten, ook als zij werken, geen aanspraak kunnen maken op Nederlandse studiefinanciering. Is het mogelijk om de Nederlandse basis- en aanvullende beurs te kwalificeren als een gezinsuitkering?<sup>8</sup>

Vraag 22

Kunt u voor de laatste tien jaar voor elk studiejaar aangeven:

- hoeveel studenten uit EER-landen recht hadden op studiefinanciering?
- wat de kosten daarvoor waren?

Vraag 23

Kunt u aangeven hoeveel EER-studenten in de komende drie jaren naar uw beste inschatting recht zullen hebben op studiefinanciering en wat de geschatte uitgaven daarvoor per jaar zullen zijn?

<sup>7</sup> Kamerstuk 36 229, nr. 18.

<sup>8</sup> Artikel 1, sub z van EU-verordening 883/2004 definieert «gezinsbijslagen» als «alle verstrekkingen en uitkeringen ter tegemoetkoming van de gezinslasten, met uitzondering van voorschotten op onderhoudsbijdragen, en de in bijlage I vermelde bijzondere uitkeringen bij geboorte of adoptie». De uitdrukking «bestrijding van de gezinslasten» in bovengenoemde bepaling moet aldus worden uitgelegd, dat zij met name ziet op een overheidsbijdrage aan het gezinsbudget, ter verlichting van de lasten die voortvloeien uit het onderhoud van kinderen.

Vraag 24

Kunt u bij de uitvoering van de motie van de leden El Yassini en Peters over het onderzoeken van het effect van de herinvoering van de basisbeurs op het aantal EER-studenten dat in Nederland komt studeren, de effecten betrekken die in deze vragen duidelijk worden?<sup>9</sup>

Vraag 25

Kunt u bij de uitvoering van de motie van de leden El Yassini en Peters, die vraagt om een plan om cumulatieve studiefinanciering te voorkomen, de antwoorden op deze vragen betrekken?<sup>10</sup>

Vraag 26

Kunt u deze vragen één voor één en binnen drie weken beantwoorden?

**Mededeling**

Op 26 april 2023 hebben de leden Omtzigt (Omtzigt), Van der Woude (VVD) en Peters (CDA) schriftelijke vragen gesteld over het recht op studiebeurzen voor EU-studenten in Nederland na herinvoering van de basisbeurs. Tot mijn spijt is beantwoording binnen de gestelde termijn niet mogelijk, omdat de beantwoording van de vragen meer tijd vergt door het opvragen van informatie bij buitenlandse overheden. Ik zal de vragen voor het commissiedebat over internationalisering op 15 juni beantwoorden.

---

<sup>9</sup> Kamerstuk 36 229, nr. 29.

<sup>10</sup> Kamerstuk 36 229, nr. 30.